

ABDULLAH GÜL
ÜNİVERSİTESİ

“Yapay Zeka Çağında
**Yükseköğretimin
Geleceği: AGÜ Politika
Çalıştayı Raporu**”

YÖNETİCİ ÖZETİ VE
STRATEJİK YÖNELİM

Diploma Üreten Üniversiteden Yaşam Boyu Öğrenme,
Yetenek, İnovasyon ve Toplum Platformuna

From a Degree-Producing Institution to a Lifelong Learning,
Talent, Innovation and Community Platform

ABDULLAH GÜL
ÜNİVERSİTESİ

“Yapay Zeka Çağında
**Yükseköğretimin
Geleceği: AGÜ Politika
Çalıştayı Raporu**”

YÖNETİCİ ÖZETİ VE
STRATEJİK YÖNELİM

Diploma Üreten Üniversiteden Yaşam Boyu Öğrenme,
Yetenek, İnovasyon ve Toplum Platformuna

From a Degree-Producing Institution to a Lifelong Learning,
Talent, Innovation and Community Platform

İÇİNDEKİLER

- 1. Yönetici Özeti • 7**
- 2. Sekiz Ana Bulgu • 8**
 - 2.1 Üniversitenin Değer Önerisinin Yeniden Tanımlanması • 8
 - 2.2 Eğitim Modelinin Yeniden Tasarlanması: Bilgi Aktarımından İnsan Kapasitesi Geliştirmeye • 9
 - 2.3 Yapay Zekâ: Bir Ders Alanından Üniversitenin İşletim Sistemine • 11
 - 2.4 Uluslararasılaşma: AGÜ'nün Stratejik Kimliği • 12
 - 2.5 Kampüsün Geleceği: Fiziksel Mekândan Üniversite Deneyimine • 13
 - 2.6 Üniversite–Sanayi–Toplum İlişkisinin Yeniden Tanımlanması • 14
 - 2.7 Üniversitenin İnsan Boyutu: Akademisyenin Rolünü Yeniden Güçlendirmek • 14
 - 2.8 AGÜ İçin Stratejik Fırsat: Geleceğin Üniversitesini Küçük Ölçekte İnşa Etmek • 16
 - 2.9 Dürüst Değerlendirme: Görmezden Gelinmemesi Gereken Sinyaller • 17
- 3. AGÜ 2035: Yeni Üniversite Modeli • 18**
- 4. Sonuç • 19**

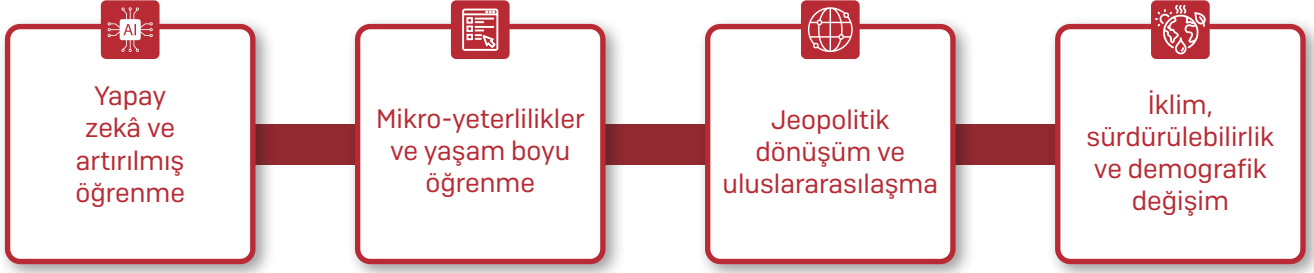
1. YÖNETİCİ ÖZETİ

3 Ağustos 2026 tarihinde gerçekleştirilen Yükseköğretimin Geleceği çalıştayının sabah ve öğleden sonra oturumları birlikte değerlendirildiğinde ortaya çıkan temel sonuç, yükseköğretimin önündeki dönüşümün yeni programlar açmak, mevcut müfredatlara birkaç yeni ders eklemek veya teknolojiyi mevcut sisteme entegre etmekten çok daha kapsamlı olduğudur.

Çalıştayın başlangıcında küresel işgücü piyasasındaki dönüşüm, yapay zekânın yükselişi, jeoekonomik kırılganlıklar, uluslararası öğrenci hareketliliği, mikro-yeterlilikler, sürdürülebilirlik ve demografik değişim yükseköğretimin geleceğini belirleyen temel dinamikler olarak ele alınmıştır. Tartışmalar dört ana eksen etrafında şekillenmiştir:

Çalıştayın çerçevesi üç küresel referans rapora dayandırılmıştır: **ILO'nun Employment and Social Trends Raporu** (düşük verimli sektörlerden yüksek verimli sektörlere geçiş oranının son 20 yılda yarı yarıya yavaşlaması, mikro-yeterliliklerin ve yaşam boyu öğrenmenin öne çıkması), **Dünya Ekonomik Forumu'nun Küresel Riskler Raporu** (jeoekonomik çatışmanın bir numaralı risk olarak öne çıkması, yapay zekânın 10 yıllık risk sıralamasında 5. sıraya yükselmesi) ve **UNESCO'nun Transforming Higher Education 2026 Raporu** (yükseköğretimin tarihin en büyük hacmine ulaşması ve artık yeni ders/program eklemenin ötesinde köklü bir dönüşüm gerektirdiği tespiti). Bu üç rapor, sabah oturumunda dört ana temanın ve öğleden sonraki çalışma gruplarının ortak zeminini oluşturmuştur.

Çalıştayda ortaya çıkan bazı değerlendirmeler, Karaömerlioğlu'nun (2026) yükseköğretimin yapay zekâ çağındaki dönüşümüne ilişkin güncel değerlendirmeleriyle birlikte ele alınmış ve raporun ilgili bölümlerinde bu perspektiften de yararlanılmıştır.

Ancak çalışma gruplarının çıktıları birlikte okunduğunda, bu dört başlığın üzerinde çok daha temel bir soru ortaya çıkmaktadır:

Üniversite gelecekte ne olacaktır?

Çalıştayın ortak perspektifi, geleceğin üniversitesinin yalnızca belirli bir yaş grubuna dört yıllık eğitim sunan ve bu sürecin sonunda diploma veren bir kurum olarak tanımlanamayacağı yönündedir. Geleceğin üniversitesi; bireylerle yaşamları boyunca ilişki kuran, öğrenmeyi süreklileştiren, yetkinlik ve yeteneği geliştiren, gerçek problemlere çözüm üreten, inovasyonu hızlandıran, küresel ağların parçası olan ve bulunduğu toplumun dönüşümünde aktif rol üstlenen bir platform olacaktır.

Bu perspektif AGÜ açısından yalnızca küresel eğilimlere uyum sağlama meselesi değildir. Tam tersine, AGÜ'nün kuruluşundan itibaren taşıdığı deneyimsel öğrenme, uluslararasılaşma, toplumsal etki, disiplinler arası ve yenilikçilik iddiasının yeni yükseköğretim çağında daha ileri bir kurumsal modele dönüştürülmesi için tarihsel bir fırsat sunmaktadır. AGÜ açısından hedef yalnızca dönüşüme uyum sağlamak değil, dönüşümün nasıl yapılacağını gösteren üniversitelerden biri olmaktır.

2. SEKİZ ANA BULGU

2.1 ÜNİVERSİTENİN DEĞER ÖNERİSİNİN YENİDEN TANIMLANMASI

Geleneksel üniversite modeli büyük ölçüde doğrusal bir ilişkiye dayanmaktadır:

Diploma uzun yıllar boyunca bireyin belirli bir akademik yeterlilik ve çalışma disiplinine sahip olduğuna ilişkin güçlü bir gösterge işlevi görmüştür. Ancak yapay zekâ, alternatif öğrenme kanalları ve yeni yeterlilik modellerinin yaygınlaşması, diplomanın bu işlevini yeniden tartışmaya açmaktadır. Üniversiteler açısından temel soru, gelecekte bireyin bilgi, yetkinlik ve öğrenme kapasitesini hangi mekanizmalarla güvenilir biçimde gösterebilecekleridir [Karaömerlioğlu, 2026].

Bu dönüşüm yalnızca teknolojik değil, aynı zamanda demografik bir baskı altında da gerçekleşiyor: Türkiye’de 2025 YKS’de vakıf üniversitelerinin doluluk oranı bir yılda %91,1’den %75,8’e gerilemiştir. Öğrenci profili ve beklentileri değişirken, klasik “diploma vermek” modelinin tek başına sürdürülebilir bir değer önerisi olmadığı hem küresel hem yerel veriyle doğrulanmaktadır.

Bu değişim üniversitenin hedef kitlesini de yeniden tanımlamaktadır. Üniversitenin doğal paydaşı artık yalnızca 18-23 yaş aralığındaki lisans öğrencisi değildir. Mezunlar, çalışan profesyoneller, yöneticiler, kariyer değiştirmek isteyen bireyler, girişimciler, KOBİ’ler ve farklı yaş grupları üniversitenin öğrenme ekosisteminin parçası haline gelmektedir. Çalıştayda özellikle 35-65 yaş grubunun yapay zekâ, veri analitiği, kodlama ve yabancı dil gibi alanlarda yeniden yetkinlik kazanma ihtiyacı yaşayan temel yaşam boyu öğrenme kitlesi olduğu vurgulanmıştır.

“Sana bir diploma vereceğim.” yerine
“Hayatının farklı aşamalarında
ihtiyaç duyacağın öğrenme,
yetkinlik, ağ, deneyim ve
fırsatlara erişebileceğin
sürekli bir platform
olacağım.”

Bu dönüşümün AGÜ açısından en doğal kurumsal araçlarından biri AGÜ Akademi olabilir. AGÜ Akademi'nin klasik bir sürekli eğitim merkezi olmaktan çıkarak üniversite ile mezunlar, yöneticiler, profesyoneller, sektör ve toplum arasındaki yaşam boyu ilişkinin ana platformlarından biri haline gelmesi mümkündür. Çalıştayda MBA derslerinin modüler sunulması, mikro-krediler, kısa yönetici programları ve "Mini MBA" gibi modeller bu yönde somut örnekler olarak tartışılmıştır.

Mikro-yeterliliklerin yalnızca sürekli eğitim faaliyetlerinde değil, mevcut diploma programlarının içinde de kullanılabileceği; öğrencilerin üniversite içinden veya dışından kazandıkları belirli yetkinlikleri biriktirerek kendi öğrenme yollarını oluşturabilecekleri bir sistem önerilmiştir. Dolayısıyla mesele diplomanın değerini azaltmak değildir.

“ Stratejik değişim, diplomanın üniversitenin tek ürünü olmaktan çıkmasıdır. ”

2.2 EĞİTİM MODELİNİN YENİDEN TASARLANMASI: BİLGİ AKTARIMINDAN İNSAN KAPASİTESİ GELİŞTİRMeye

Çalıştayda üzerinde güçlü uzlaşa oluşan başlıklardan biri, yapay zekâ çağında akademisyenin ve dersin rolünün değişmekte olduğudur. Bilgiye erişimin giderek demokratikleştiği bir ortamda üniversitenin temel rekabet avantajı artık yalnızca bilgiye sahip olmak veya bilgiyi aktarmak değildir.

Asıl değer; **muhakeme, alan uzmanlığı, problem tanımlama, doğrulama, yaratıcılık, işbirliği ve karmaşık araçları doğru şekilde kullanabilme becerisi** üzerinden oluşacaktır.

Çalıştayda akademisyenin rolünün bilgi aktarıcı olmaktan çıkarak mentor, süpervizör ve öğrenme tasarımcısına doğru evrilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Yapay zekânın alan uzmanlığını önemsizleştirmeyeceği, aksine uzmanlık, muhakeme ve araç orkestrasyonu becerilerini daha değerli hale getireceği ifade edilmiştir.

Yapay zekânın yaygınlaşması alan bilgisini değersizleştirmemekte; aksine doğru problemi tanımlama, doğru soruyu oluşturma, üretilen çıktıyı değerlendirme ve farklı bilgi alanları arasında ilişki kurma kapasitesini daha önemli hale getirmektedir. Bu nedenle geleceğin eğitim modelinde temel disiplin bilgisi ile eleştirel düşünme, muhakeme ve problem çözme becerilerinin birlikte geliştirilmesi gerekmektedir [Karaömerlioğlu, 2026]. Bu yaklaşım AGÜ'nün disiplinler arası eğitim modeliyle de güçlü biçimde örtüşmektedir.

Bu açıdan AGÜ'nün avantajı önemlidir. Üniversite kuruluşundan itibaren deneyimsel öğrenme ve öğrenci merkezli eğitim yaklaşımını kimliğinin önemli bir unsuru olarak taşımaktadır. Önümüzdeki dönemde yapılması gereken, bu yaklaşımı korumak değil; ikinci nesil deneyimsel öğrenme modeline taşımaktır. Bu modelde ders, öğrenmenin merkezi olmak zorunda değildir; gerçek problem, proje, takım, sektör, toplum ve teknoloji öğrenme ortamının parçaları haline gelir.

Çalıştayda bu doğrultuda öne çıkan unsurlar:

Öğleden sonraki çalışma grubunda 14 haftalık derslerin belirli bir bölümünün başlangıçta “lecture-free” olarak pilotlanması ve sonuçlara göre ölçeklenmesi önerilmiştir. Aynı zamanda öğretim üyelerinin bu dönüşümü bireysel çabalarıyla gerçekleştirmelerinin beklenemeyeceği; kurumsal destek mekanizmalarının gerekli olduğu özellikle belirtilmiştir.

Üretken yapay zekânın yaygınlaşması, klasik ölçme-değerlendirme yöntemlerinin yeniden ele alınmasını gerekli kılmaktadır. AGÜ’de sonuçtan çok öğrenme sürecini değerlendiren; proje sunumları, uygulamalı çalışmalar, sınıf içi performans ve gerektiğinde sözlü savunma gibi öğrencinin bilgi ve muhakemesini doğrudan ortaya koyabileceği yöntemlerin ağırlığının artırılması önerilmektedir.

Üniversitenin görevi bilgi öğretmek mi, yoksa öğrenebilen insan yetiştirmek midir?

Yapay zekâ çağında ikinci seçenek giderek daha belirleyici olacaktır. Bu nedenle AGÜ'nün uzun vadeli hedefi yalnızca "iyi ders veren üniversite" olmak değil, öğrenmenin nasıl tasarlanacağını yeniden düşünen üniversitelerden biri olmak olmalıdır.

2.3 YAPAY ZEKÂ: BİR DERS ALANINDAN ÜNİVERSİTENİN İŞLETİM SİSTEMİNE

Çalıştaydaki en önemli kavramsal sonuçlardan biri, yapay zekânın bağımsız bir başlık olarak ele alınmasının giderek anlamını yitireceğidir. YZ'nin yalnızca bilgisayar mühendisliğinin, veri biliminin veya belirli bir dersin konusu olarak görülmesi yeterli değildir; yapay zekâ giderek internet, elektrik veya bilgisayar gibi tüm disiplinleri dönüştüren bir genel amaçlı teknoloji haline gelmektedir.

AlphaFold gibi uygulamalar, yapay zekânın araştırmada yalnızca verimlilik sağlayan bir araç olmadığını, daha önce mümkün olmayan ölçeklerde bilimsel problem çözümünü mümkün kılabildiğini göstermektedir. Bu dönüşüm, yapay zekânın üniversitelerde yalnızca bir eğitim konusu değil, araştırmanın yapılış biçimini değiştiren temel bir altyapı olarak ele alınması gerektiğine işaret etmektedir.

“Stratejik soru “Kaç yeni yapay zekâ programı açmalıyız?” değil, “Yapay zekâ üniversitenin öğrenme, araştırma, yönetim ve etki üretme biçimini nasıl değiştirmeli?” olmalıdır.”

Her disiplinin kendi alan uzmanlığı içerisinde yapay zekâyı nasıl kullanacağını yeniden tanımlaması gerekecektir. Bununla birlikte öğrencinin yalnızca YZ kullanabilmesi yeterli olmayacaktır; doğrulama, muhakeme, kaynak değerlendirme, etik, alan bilgisi ve sorumluluk becerilerinin de güçlendirilmesi gerekecektir. Çalıştayda bu nedenle veri yönetişimi, akademik dürüstlük, etik, sorumluluk ve kurumsal yapay zekâ politikası konuları birlikte ele alınmış; bir AI Task Force ve kurumsal YZ politika/strateji çerçevesi önerilmiştir.

Yapay zekânın üniversiteye entegrasyonu beraberinde yeni bir kalite güvence ihtiyacı da doğurmaktadır. Üretilen bilginin doğruluğu, kaynakların güvenilirliği, akademik özgünlük ve etik sorumluluk gibi konular üniversitelerin önümüzdeki dönemde daha fazla önem vermesi gereken alanlar olacaktır. Dolayısıyla yapay zekâ, üniversitenin bilgi üzerindeki sorumluluğunu azaltmamakta; aksine doğrulama, eleştirel değerlendirme ve güvenilir bilgi üretme kapasitesini daha önemli hale getirmektedir [Karaömerlioğlu, 2026].

Ancak AGÜ'nün burada yalnızca yapay zekâyı kullanan bir üniversite olması yeterli olmayacaktır. Çalıştayın önemli önerilerinden biri, AGÜ'nün yapay zekâ alanında belirli bir uygulama problemine sahiplenerek farklılaşmasıdır. Özellikle:

KOBİ'lerin fiziksel yapay zekâ, robotik ve otonomi dönüşümü

AGÜ açısından potansiyel bir tematik alan olarak tartışılmıştır. Bu yaklaşımın stratejik değeri yüksektir; çünkü eğitim, araştırma, sanayi ilişkileri, toplumsal etki ve ticarileşmeyi aynı tematik problem etrafında birleştirme potansiyeline sahiptir. Kayseri'nin sanayi yapısı düşünüldüğünde AGÜ, yapay zekâ konusunda genel bir iddia ortaya koymak yerine, belirli gerçek dünya problemlerinin yapay zekâ ile çözümünde referans üniversite olmayı hedefleyebilir.

2.4 ULUSLARARASI LAŞMA: AGÜ'NÜN STRATEJİK KİMLİĞİ

Çalıştayın belki de en kritik stratejik tespitlerinden biri uluslararasılaşma konusunda yapılmıştır. Çalışma grubunun değerlendirmesine göre yapay zekâ, dijitalleşme veya benzeri teknolojik adaptasyonlar zaman içerisinde çok sayıda üniversitenin uygulayabileceği "universal advantage" alanlarıdır. Buna karşılık AGÜ'nün kuruluş hikâyesi, küçük ölçeği, İngilizce eğitim modeli ve uluslararası rekabet iddiası dikkate alındığında, uluslararasılaşma gerçek bir "comparative advantage" oluşturabilecek alanlardan biridir.

“Uluslararasılaşma AGÜ açısından bir faaliyet alanı değil, kurumsal kimliğin temel bileşenlerinden biri olarak ele alınmalıdır.”

Ama bunun için uluslararasılaşmanın yalnızca yabancı öğrenci oranı, Erasmus hareketliliği veya uluslararası protokol sayısı gibi göstergeler üzerinden değerlendirilmesi yeterli değildir. Çalıştayın önerdiği yaklaşım daha odaklıdır:

Ayrıca MENA ve Güney Asya AGÜ açısından doğal bir hinterland olarak değerlendirilmiş ve aktif recruitment yaklaşımı önerilmiştir. Burada çok önemli ikinci bir stratejik fikir ortaya çıkmaktadır:

Uluslararasılaşmanın
yolu yerelden geçmektedir.

Kayseri'nin sanayi kapasitesi, ihracat yapan şirketleri, üretim kültürü ve ekonomik ağı uluslararası öğrenciye ve akademisyene sunulan AGÜ değer önerisinin parçası haline getirilebilir. Çalıştayda Kayseri'nin kendisinin "satılması", yerel şirketlerin uluslararası ağlarının staj ve istihdam açısından kullanılması gerektiği özellikle vurgulanmıştır. Bu yaklaşım AGÜ'ye önemli bir farklılaşma fırsatı sunmaktadır: Anadolu'nun merkezinde, küresel ağlara bağlı bir üniversite. Bu anlatı doğru kurulabilirse AGÜ'nün küçük ölçeği dezavantaj olmak yerine çeviklik, kişiselleştirilmiş öğrenci deneyimi ve güçlü aidiyet üretme avantajına dönüşebilir.

2.5 KAMPÜSÜN GELECEĞİ: FİZİKSEL MEKÂNDAN ÜNİVERSİTE DENEYİMİNE

Dijitalleşme ve yapay zekâ yükseköğretimde fiziksel mekânın rolünü de yeniden tanımlamaktadır. Çalıştayda klasik kampüs fonksiyonlarının —derslik, laboratuvar ve kütüphane— gelecekte tek başına yeterli olmayacağı; kampüsün bireysel çalışma, grup çalışması, sosyalleşme, deneyim ve gerçek dünya etkileşimini destekleyen bir yapıya dönüşmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Bu tartışma Sümer Kampüsü açısından son derece önemlidir. AGÜ'nün sahip olduğu endüstriyel miras, üniversitenin gelecekteki fiziksel kimliğini şekillendirebilecek eşsiz bir varlıktır. Sümer Kampüsü yalnızca öğrencilerin ders aldığı bir alan değil, öğrenmenin, araştırmanın, girişimciliğin, sanayinin, sürdürülebilirliğin, kültürün ve toplumun kesiştiği yaşayan bir laboratuvar haline getirilebilir.

Çalıştayda önerilen agrotech test alanları, güneş enerjisi sistemleri, co-working alanları, veri altyapıları ve living lab yaklaşımı bu perspektifle doğrudan örtüşmektedir. Ayrıca karbon raporlama ve su izi gibi akademik yetkinliklerin bölgesel hizmet kapasitesine dönüştürülebileceği ifade edilmiştir.

“Kampüs dersin verildiği yer değil, üniversitenin yarattığı deneyimin fiziksel altyapısıdır.”

AGÜ açısından Sümer Kampüsü'nün geleceği bu nedenle yalnızca mimari veya fiziksel planlama konusu değil, doğrudan yükseköğretim stratejisinin parçasıdır.

2.6 ÜNİVERSİTE-SANAYİ-TOPLUM İLİŞKİSİNİN YENİDEN TANIMLANMASI

Klasik üniversite modelinde eğitim, araştırma ve toplumsal katkı çoğu zaman birbirinden ayrı faaliyet alanları olarak yürütülmektedir. Oysa geleceğin üniversitesi bu üç alanı aynı problem etrafında birleştirmek zorundadır. Bir öğrenci projesi aynı anda bir öğrenme deneyimi, bir araştırma konusu, bir şirket problemi ve bir toplumsal etki çıktısı olabilir.

Bu nedenle üniversitenin başarısı yalnızca kaç yayın yaptığı veya kaç öğrenci mezun ettiği üzerinden değil, ne kadar gerçek problem çözdüğü ve ne kadar değer ürettiği üzerinden de değerlendirilmelidir. Bu perspektif AGÜ'nün kuruluş misyonu ile güçlü biçimde örtüşmektedir.

Bu ilişkinin yeniden tanımlanmasını zorunlu kılan somut bir gerekçe de işgücü piyasasında oluşmaktadır: yapay zekâ, özellikle veri girişi, ön analiz ve temel tasarım gibi giriş seviyesi işleri hızla üstlenmeye başlamıştır. Öğrencilerin geçmişte mesleki olgunluğu iş hayatının pratiği içinde kazandığı bu "ilk basamak" giderek daralıyor. Bu da üniversitenin bu boşluğu doldurmak için müfredatını yapay zekanın ikame edemeyeceği yetkinlikler etrafında yeniden kurgulamasını ve mezunlarını iş hayatına hazırlayacak geçiş programlarıyla sektörle köprü kurmasını kaçınılmaz kılmaktadır — tam da AGÜ'nün sanayiyle iç içe geçmiş bir öğrenme ortamı kurma hedefiyle örtüşen bir ihtiyaç.

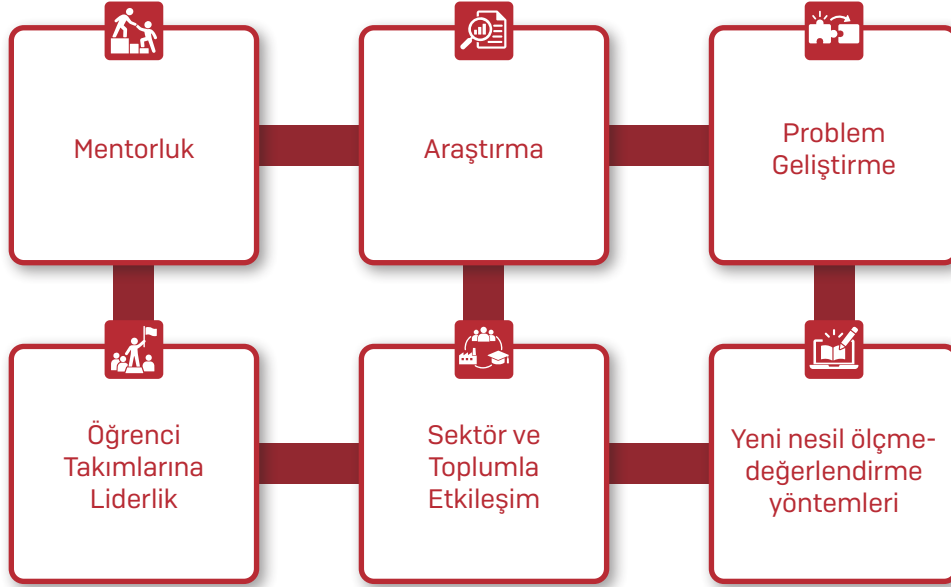
Üniversitenin bundan sonraki aşaması:
eğitim + araştırma + inovasyon + toplumsal etkiyi
aynı ekosistemde birleştirmek.

Bu dönüşüm AGÜ'nün Kayseri sanayisi ile ilişkisini de farklılaştırabilir. Sanayi yalnızca proje alınan veya öğrenci gönderilen dış paydaş olmaktan çıkıp üniversitenin öğrenme ve problem çözme ortamının bir parçası haline gelebilir.

2.7 ÜNİVERSİTENİN İNSAN BOYUTU: AKADEMİSYENİN ROLÜNÜ YENİDEN GÜÇLENDİRMEK

Teknolojik dönüşüm tartışmalarında çoğu zaman gözden kaçan unsur akademisyendir. Oysa yeni üniversite modelinin başarısı doğrudan öğretim üyelerinin bu dönüşüm içindeki rolüne bağlı olacaktır. Yeni model akademisyenden yalnızca daha fazla ders vermesini veya yeni teknoloji kullanmasını beklememelidir.

Akademisyenin zamanı giderek şu unsurlar üzerinden yeniden kurgulanmalıdır:

Çalıştayda yeni eğitim modellerinin ve yaşam boyu öğrenme faaliyetlerinin öğretim üyeleri üzerinde ek yük yaratabileceği; bunun ders yükü düzenlemeleri, takım öğretimi, kurumsal destek ve akademisyen well-being'i ile dengelenmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Yapay zekâ çağında teknik becerilerin yanında eleştirel düşünme, etik muhakeme, yaratıcılık ve toplumsal bağlamı anlayabilme kapasitesinin önemi artmaktadır. Bu durum beşeri ve sosyal bilimlerin teknoloji odaklı eğitim içerisindeki rolünü azaltmak yerine yeniden tanımlamaktadır. AGÜ'nün disiplinler arası eğitim yaklaşımında bu alanların teknoloji ve yapay zekâ ile daha güçlü biçimde ilişkilendirilmesi önemli bir fırsat olarak değerlendirilmelidir [Karaömerlioğlu, 2026].

Yapay zekânın eğitimde yaygınlaşması, öğrencilerin bilgiyi nasıl ürettiğini ve kullandığını izlemeyi daha önemli hale getirmektedir. Bu nedenle akademisyenin rolü, yalnızca bilgi aktarmaktan çok öğrencinin düşünme, sorgulama ve problem çözme süreçlerine rehberlik etmeye doğru evrilmelidir. Bu dönüşüm, aktif öğrenme ve mentorluk temelli eğitim modellerinin önemini daha da artırmaktadır.

“Bilgi aktarma işlevi azalırken muhakeme, rehberlik, araştırma ve insan yetiştirme değeri yükselir.”

AGÜ'nün dönüşümünün sürdürülebilir olması, öğretim üyelerinin bu yeni modele yalnızca adapte edilmesine değil, modelin tasarımcıları haline getirilmesine bağlıdır.

2.8 AGÜ İÇİN STRATEJİK FIRSAT: GELECEĞİN ÜNİVERSİTESİNİ KÜÇÜK ÖLÇEKTE İNŞA ETMEK

Çalıştay çıktılarının tamamı birlikte değerlendirildiğinde AGÜ açısından önümüzdeki dönemin temel stratejik sorusu şu şekilde ifade edilebilir:

AGÜ daha iyi çalışan klasik bir üniversite mi olacak, yoksa farklı çalışan yeni bir üniversite modeli mi geliştirecek?

İkinci seçenek AGÜ'nün kuruluş hikâyesiyle daha güçlü biçimde örtüşmektedir. AGÜ büyük ölçekli, yüz yıllık ve ağır kurumsal yapılarla sahip üniversitelerle aynı oyunu oynamak zorunda değildir. Küçük ölçeği AGÜ'nün en önemli stratejik avantajlarından biri olabilir.

Çünkü küçük ölçek; daha hızlı karar, **daha hızlı pilotlama, daha kişiselleştirilmiş öğrenci deneyimi, daha kolay disiplinler arası etkileşim ve daha çevik kurumsal dönüşüm** anlamına gelebilir.

Bu iddia soyut değildir; benzer yönelimleri farklı ölçeklerde hayata geçirmiş kurumlar zaten var. Arizona State University, erişim ve araştırma yoğunluğunu bir arada büyütürken “New American University” modelini kurdu; Western Governors University tamamen yetkinlik temelli (competency-based) bir derece sistemiyle diploma-öğrenme ilişkisini yeniden tanımladı; Georgia Tech, 7.000 dolarlık online yüksek lisans programıyla (OM-SCS) mikro-kredi ekonomisinin ölçeklenebilir olduğunu kanıtladı; Minerva Project ise kampüssüz ama yoğun deneyimsel bir modelle küçük ölçeğin çeviklik avantajını gösterdi. AGÜ'nün farkı, bunları tek tek değil aynı anda, kendi ölçeğine uygun bir bileşimle deneyebilecek olmasıdır.

Bu nedenle AGÜ için iddialı hedef yalnızca Türkiye'nin en iyi üniversitelerinden biri olmak değildir.

“Hedef, Türkiye’de ve bölgede “geleceğin üniversitesi nasıl çalışır?” sorusuna en güçlü cevaplardan birini veren kurum olmaktır.”

AGÜ; yeni öğrenme modellerinin, yapay zekâ destekli üniversite tasarımının, yaşam boyu öğrenmenin, mikro-yeterliliklerin, uluslararası ve yerel entegrasyonun, sürdürülebilir kampüsün, üniversite-sanayi-toplum etkileşiminin pilotlandığı, ölçüldüğü ve dünyaya gösterildiği bir üniversite laboratuvarı haline gelebilir. Bu bakış açısıyla AGÜ yalnızca sıralamalarda yükselen bir kurum değil, yükseköğretimin dönüşümü konusunda fikri ve modeli olan bir kurum olarak konumlanabilir.

2.9 DÜRÜST DEĞERLENDİRME: GÖRMEZDEN GELİNMEMESİ GEREKEN SİNYALLER

Çalıştayda vizyoner tartışmaların yanında, göz ardı edilmemesi gereken daha rahatsız edici gözlemler de dile getirildi. Sektörden katılan temsilciler, mezunların akademik birikimle iş hayatının pratik beklentileri arasında zaman zaman ciddi bir uyum sorunu yaşadığını; bazı Fulbright jürileri ise yıllar içinde başvuran öğrenci havuzunun niteliğinde gözlemlenebilir bir gerileme olduğunu aktardı. Bu tür sinyaller AGÜ’ye özgü değildir, ama AGÜ’nün iddialı dönüşüm hedefiyle birlikte ciddiye alınmalıdır — çünkü platforma dönüşüm, girdi kalitesindeki aşınmayı telafi eden bir mekanizma da içermelidir.

Bu nedenle raporun iyimser çerçevesi, ölçme-değerlendirmenin sıkılaştırılması, sektörle geri bildirim döngüsünün kurumsallaştırılması ve öğrenci/akademisyen niteliğinin düzenli olarak dışarıdan kıyaslanması gibi tamamlayıcı bir disiplinle birlikte okunmalıdır.

3. AGÜ 2035: YENİ ÜNİVERSİTE MODELİ

Bu perspektif doğrultusunda AGÜ'nün uzun vadeli vizyonu aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

Kavram	Tanım	Gösterge Yönü
Öğrenme	Dört yıllık programla sınırlı değildir; bireyin yaşamı boyunca devam eder.	Yaşam boyu öğrenen sayısı, tekrar katılım oranı
Yetenek	Yalnızca öğrenci değildir; öğrenci, mezun, akademisyen, profesyonel, girişimci ve sektör uzmanlarından oluşan bir ağıdır.	Aktif ağ büyüklüğü, mezun katılım oranı
Yapay Zekâ	Ayrı bir teknoloji alanı değil; üniversitenin öğrenme, araştırma ve çalışma biçiminin temel altyapılarından biridir.	YZ entegre ders/araştırma oranı
İnovasyon	Yalnızca patent veya şirket değildir; gerçek problemlere değer üreten çözümler geliştirmektir.	Ticarileşen proje, patent, spin-off sayısı
Uluslararasılaşma	Bir performans göstergesi değil; AGÜ'nün temel kurumsal kimliğidir.	Uluslararası öğrenci/akademisyen oranı
Toplum	Üniversitenin dışındaki bir paydaş değil; üniversite platformunun aktif katılımcısıdır.	Bölgesel ortak proje ve hizmet sayısı
Kampüs	Derslikler toplamı değil; öğrenme, deneyim, sosyalleşme, inovasyon ve etkileşim altyapısıdır.	Çok amaçlı alan kullanım oranı
Diploma	Önemini korur; ancak üniversitenin sunduğu değer yalnızca bir bölümünü temsil eder.	Diploma dışı sertifika/mikro-kredi oranı

4. SONUÇ

Çalıştayın en güçlü mesajı, yükseköğretimin karşı karşıya olduğu dönüşüme mevcut üniversite modelinin üzerine yeni programlar, yeni dersler veya yeni teknolojiler ekleyerek cevap verilemeyeceğidir. Asıl mesele üniversitenin kim için var olduğunun, ne ürettiğinin ve paydaşlarıyla nasıl bir ilişki kurduğunun yeniden tanımlanmasıdır.

AGÜ açısından bu dönüşüm kuruluş felsefesinden kopuş değildir. Tam tersine; kuruluşundan itibaren taşıdığı yenilikçi, uluslararası, deneyimsel ve toplumsal etki odaklı üniversite iddiasının ikinci büyük aşaması olarak görülebilir. Bu nedenle AGÜ'nün önündeki stratejik fırsat yalnızca geleceğe hazırlanmak değildir.

“Geleceğin üniversitesini bugünden inşa etmektir.”

AGÜ bunu başarabilirse, yükseköğretimdeki değişimi takip eden üniversitelerden biri olmak yerine, yükseköğretimin geleceğine ilişkin modeli olan, modeli deneyen ve başka üniversitelerin izlediği bir referans kurum haline gelebilir.

Diplomanın eski, tek biçimli sinyal işlevi sona ermiştir; ama üniversitenin gerçek disiplin, muhakeme ve karakter kazandırdığını kanıtlayan yeni bir diploma anlayışı — ve onu üreten yeni bir üniversite modeli — için alan sonuna kadar açıktır.

“Esas hedef
“daha başarılı bir AGÜ” değil,
yükseköğretimin geleceğini
temsil eden bir AGÜ
olmalıdır.”

KATILIMCILAR

1. **Prof. Dr. Cengiz YILMAZ** – Abdullah Gül Üniversitesi Rektörü
2. **Prof. Dr. İhsan SABUNCUOĞLU** - Akademik Yönetici; Üniversite Dönüşüm Stratejisti; İnovasyon Ekosistemi Geliştiricisi
3. **Prof. Dr. Erhan ERKUT** – Eğitim Aktivisti
4. **Prof. Dr. Ersel AYDINLI** – Bilkent Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi; Türkiye Fulbright Komisyonu Genel Direktörü
5. **Kenan Nurhan ALTINSAAT** - Türkiye Bilişim Derneği (TBD) Genel Başkanı
6. **Prof. Dr. Ayşegül TOKER** – Sabancı Üniversitesi Yönetim Bilimleri Fakültesi Dekanı
7. **Prof. Dr. Behçet Yalın ÖZKARA** – Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İşletme Bölümü Öğretim Üyesi
8. **Prof. Dr. Muammer Altan ÇAKIR** – İTÜ Veri Bilimi ve Analitiği Bölümü Öğretim Üyesi; Parton Büyük Veri Analitiği ve Danışmanlık Kurucusu
9. **Doç. Dr. Nihan YILDIRIM** – İTÜ İşletme Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi
10. **Prof. Dr. Bayram Zafer ERDOĞAN** – Anadolu Üniversitesi İşletme Fakültesi Pazarlama Bölümü Öğretim Üyesi
11. **Prof. Dr. Meltem ERDOĞAN** – Anadolu Üniversitesi İktisat Bölümü Öğretim Üyesi
12. **Hulusi HOROZOĞLU** – Doğan Yatırım Bankası Genel Müdürü
13. **Prof. Dr. Mustafa ERGEN** – İTÜ Elektronik ve Haberleşme Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi
14. **Prof. Dr. Oya GÜNERİ** – ODTÜ Eğitim Bilimleri Bölümü Öğretim Üyesi
15. **Prof. Dr. Kemal Levend PARNAS** – TED Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi
16. **Prof. Dr. Erk HACIHASANOĞLU** – Abdullah Gül Üniversitesi Rektör Yardımcısı
17. **Prof. Dr. Evren MUTLUGÜN** – Abdullah Gül Üniversitesi Rektör Yardımcısı
18. **Prof. Dr. Burak ASİLİSKENDER** – Abdullah Gül Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Dekanı
19. **Doç. Dr. İsmail Alper İŞOĞLU** – Abdullah Gül Üniversitesi Biyomühendislik Bölümü Öğretim Üyesi
20. **Doç. Dr. Kübra ŞİMŞEK** – Abdullah Gül Üniversitesi Rektör Danışmanı; İşletme Bölümü Öğretim Üyesi
21. **Doç. Dr. Fatma ŞENER FİDAN** - Abdullah Gül Üniversitesi Rektör Danışmanı; Endüstri Mühendisliği Öğretim Üyesi
22. **Osman YILDIRIM** – Abdullah Gül Üniversitesi Genel Sekreteri

www.agu.edu.tr